

Kontrola dostępu

Materiały pomocnicze do wykładu

Bezpieczeństwo systemów informatycznych

Kontrola dostępu

Zbigniew Suski   BSI – kontrola dostępu   1

Macierz dostępu (model *Bell-La Padula*)

		Obiekty		
		Plik 1	Plik 2	...
Podmioty	Użytkownik 1	Czytanie	Czytanie	
	Aplikacja A		Czytanie Pisanie	
	Użytkownik 2			

Zbigniew Suski   BSI – kontrola dostępu   2

Listy kontroli dostępu (access control lists)

ACL dla Pliku 1
Użytkownik 1 (Czytanie)

ACL dla Pliku 2
Użytkownik 1 (Czytanie)
Aplikacja A (Czytanie, Pisanie)

Zbigniew Suski   BSI – kontrola dostępu   3

Listy możliwości (*capability lists*)

Lista możliwości dla Użytkownika 1
Plik 1 (Czytanie)
Plik 2 (Czytanie)

Lista możliwości dla Aplikacji A
Plik 2 (Czytanie, Pisanie)

Zbigniew Suski   BSI – kontrola dostępu   4

Etykiety poziomów zaufania (*sensitivity labels*)

Poziom ochrony określony jest przez parę (C, G):
 C – zbiór poziomów zaufania,
 G – podzbiór zbioru kategorii informacji.

Dla poziomów ochrony X i Y
 $X=(C_x, G_x), Y=(C_y, G_y), Y \geq X \Leftrightarrow C_y \supseteq C_x \wedge G_y \supseteq G_x$

Przykładowo:
 Etykieta = < poziom zaufania, kategoria informacji>
 Poziomy zaufania = {ściśle tajne, tajne, poufne, jawne}
 lub { dla zarządu, do użytku wewn., ogólnie dostępne }

Kategorie reprezentują typy danych np.:
 {wyplata, podwyżki, dane osobowe}

Zbigniew Suski   BSI – kontrola dostępu   5

Etykiety poziomów zaufania - procedura

1. Każdemu użytkownikowi przypisany jest maksymalny poziom ochrony MPO.
2. Użytkownik nie może czytać danych z obiektu, gdy $POO \geq MPO$, gdzie POO jest poziomem ochrony obiektu (tzw. prosta zasada bezpieczeństwa).
3. Użytkownik o bieżącym (roboczym) poziomie ochrony L_n może zapisywać dane tylko do tych obiektów, dla których poziom ochrony $MPO \geq POO \geq L_n$.
4. Użytkownik o bieżącym poziomie ochrony L_n może czytać dane tylko z tych obiektów, dla których $L_n \geq POO$.
5. Poziomy ochrony obiektów nie mogą być zmieniane przez użytkowników – są nadawane np. przez administratora.
6. Obiekty nie posiadające nadanego poziomu ochrony – nie są dostępne.

BSI – kontrola dostępu

6

Zbigniew Suski

Inne modele kontroli dostępu

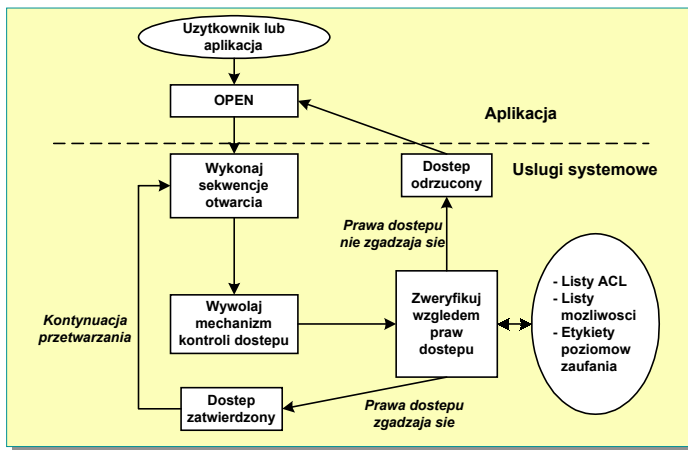
- model Wooda,
  - model Sea View,
  - model Grahama-Denninga,
  - model Harrisona-Ruzzo-Ullmana (HRU),
  - model *take-grant*.
- Dostęp uznaniowy DAC (*Discretionary Access Control*)
- Dostęp narzucony MAC (*Mandatory Access Control*)

BSI – kontrola dostępu

7

Zbigniew Suski

Funkcjonowanie mechanizmu kontroli dostępu

BSI – kontrola dostępu

8

Zbigniew Suski

Ukryte kanały

Kanałem ukrytym (*covert channel*) nazywamy kanał wymiany informacji wykorzystany do nielegalnego przesłania informacji z ominięciem istniejących mechanizmów kontroli.

Poufnej informacji może dostarczyć np. nazwa pliku. W tym przypadku kanał został wykorzystany nielegalnie, gdyż został zaprojektowany do innych celów. Kanały ukryte są trudne do wykrycia i czasami trudne do usunięcia.

- Kanały pamięciowe
- Kanały czasowe

BSI – kontrola dostępu

9

Zbigniew Suski

Kanały ukryte

Warunki powstawania kanałów ukrytych:

- Podczas projektowania lub implementacji sieci nie zwrócono uwagi na możliwość nadużywania kanału jawnego.
- Nieprawidłowo zaimplementowano mechanizmy kontroli dostępu lub działają one niewłaściwie.
- Istnieją zasoby współdzielone pomiędzy użytkownikami.

BSI – kontrola dostępu

10

Zbigniew Suski